

הנאכלות ואחד הפנימיות ... שנאמר "תורת החטאת", תורה אחת לכל החטאות.

והוינן בה: ואי דרשינן את הכלל מהפסוק "תורת החטאת", שתהא "תורה אחת לכל חטאות", כמו שדורשת המשנה, הרי אפילו חטאת העוף נמוי יהא דמה טעון כיבוס בגדים, שהרי גם היא צריכה להתרבות מתורה אחת לכל החטאות!

אלמה תניא: יכול תהא דם חטאת העוף טעון כיבוס? תלמוד לומר: "זאת תורת החטאת".
 "זאת" מיעוטא היא, וממעט חטאת העוף. ומדוע לא יתרבה דם חטאת העוף לכיבוס הבגד מ"תורה אחת"?

ומתריצין: אמר ריש לקיש משום בר קפרא: אמר קרא בההיא ענינא: "תשחט", לומר לך, רק בחטאות הנשחטות, בחטאת בהמה שדינה בשחיטה, הכתוב מדבר, שרק דמן צריך כיבוס בגד, ולא דם חטאת העוף, שאינה בשחיטה אלא במליקה.

אך לפי הדרש הזה, שרק במה שכתוב בפרשה הכתוב מדבר, מקשה הגמרא:

אם כן, ואימא דוקא דם חטאות חיצוניות

ורדין זה הוא בין שהיתה לה שעת הכושר⁽⁴⁾ לזריקת דמה, דהיינו, שנפסלה רק לאחר שנתקבל הדם כתיקונו, והיה ראוי לזריקה, ובין שלא היתה לה שעת הכושר, שלא היה ראוי הדם מעולם לזריקה.

איזו היא חטאת פסולה שהיתה לה שעת הכושר?

שלנה, שלן דמה של החטאת ונפסל לזריקה, ושנטמאה,⁽⁵⁾ שנטמא דם החטאת או הבשר לאחר קבלת הדם וקודם לזריקתו, ונפסל בכך הדם לזריקה [לפי הכלל ש"אם אין בשר אין דם"], ושיצאת דמה או בשרה חוץ לעזרה. וכל אלו הפסולין אירעו אחר קבלת הדם, בכשרות!

ואיזו היא חטאת פסולה שלא היתה לה שעת הכושר לזריקה?

שנשחטה במחשבה על מנת להקטיר או לאכול חוץ לזמנה או חוץ למקומה, ושקיבלו פסולין (וזרקו) [עיי' רש"י ותוס' את דמה. בכל אלו נפסלה החטאת קודם שנתקבל הדם בהכשר, ולפני שהיתה לו שעת הכושר לזריקה.

גמרא

שינוי במשנה: דם חטאת שניתז ... אחד

על הרצפה שנאמר שם.

מרצה עליו, וראוי לכתחילה לזרקו על המזבח! וביאר הגרי"ז, מה שהוצרכו התוס' להוסיף שראוי לכתחילה לזרקו, ולכאורה לקושייתם היה מספיק זה שהיא זריקה כשירה.

אלא, שאם לא היה הדין שזורקו לכתחילה, נמצא שכל זמן שלא נזרק הוא דם פסול, ורק כשזורקו הציץ מרצה על הזריקה, ומכשירה. ולכן מובן הדבר שאין דם טמא טעון כיבוס,

4. ובגמרא מובא שרבי עקיבא חולק וסובר שלא נתמעטה אלא חטאת פסולה שלא היה לה שעת הכושר. אך אם היה לה שעת הכושר, טעונה כיבוס.

5. הקשו התוספות, הלא בנטמא דמה הציץ